Nᴿᴿ 64

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 2 Czerwca v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 24 maja.

We środę, dnia 21 t. m., z okoliczności Wysokich Imienin Ich Cesarskich Wysokości, Wielkiego Xiążęcia Jegomości Konstantego, i Wielkiey Xiężny Jeymości Heleny, spiewane było uroczyste *Te Deum*, w kościele katedralnym Nayświętszey Panny Kazańskiey i w innych kościołach stolicy. Z teyże okoliczności w *Pawłowsku*, letniey rezydencyi Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Matki, był wielki obiad i bal. (*Cons. Imp.*)

W Nrze 50 Kur. Lit. umieściliśmy z *Ruskiego Inwalida*, Naywyższy Ukaz z dnia 14 kwietnia, o nowych mundurach gubernialnych, podług podziału państwa na okręgi jenerał gubernatorów, teraz Gazeta Senacka, z dnia 24 kwietnia, umieściła tenże Ukaz, a po nim następujące:

Opisanie Mundurow Cywilnych Gubernialnych.

Frak sukienny ciemno-zielony jednobrzeżny (однобортный), podszewka zielona, kołnierze sukienne, kieszenie proste, kamizelka i spodnie białe.

Guberniy:

S. Petersburskiey: kołnierz i obszlagi ponsowe, guziki żółte.

Moskiewskiey: kołnierz i obszlagi ponsowe, po brzegu wypustka ponsowa, guziki żółte.

Kołnierze niebieskie z ponsową wypustką, guziki białe.

Kurlandzkiey: obszlagi niebieskie.

Inflantskiey: obszlagi ciemno-zielone z niebieską wypustką.

Estońskiey: obszlagi niebieskie, po brzegu wypustka niebieska.

Pskowskiey: obszlagi ciemnozielone, z niebieską wypustką, po brzegu wypustka niebieska.

Kołnierze oranżowe z niebieską wypustką, guziki białe.

Witebskiey: obszlagi oranżowe.

Smoleńskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką oranżową.

Mohilewskiey: obszlagi oranżowe, po brzegu wypustka oranżowa.

Kałuzkiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką oranżową, po brzegu wypustka oranżowa.

Kołnierze światłozielone z ponsową wypustką, guziki białe.

Czernihowskiey: obszlagi światłozielone.

Kijowskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką światłozieloną.

Półtawskiey: obszlagi światłozielone ostre.

Słobodzko-Ukraińskiey: obszlagi światłozielone, po brzegu wypustka światłozielona.

Kurskiey: obszlagi ciemnozielone, z wypustką światłozieloną, po brzegu wypustka światłozielona.

Kołnierze czarne z ponsową wypustką, guziki białe.

Bessarabskiego obwodu: obszlagi czarne.

Chersońskiey: obszlagi ciemnozielone z ponsową wypustką.

Ekaterynosławskiey: obszlagi czarne, po brzegu wypustka ponsowa.

Tauryckiey: obszlagi ciemnozielone z ponsową wypustką, po brzegu wypustka ponsowa.

Kołnierze ciemnozielone z ponsową wypustką, guziki białe.

Archanjelskiey: obszlagi ciemnozielone.

Ołonieckiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką ponsową.

Wołogodzkiey: obszlagi ciemnozielone, wypustka po brzegu ponsowa.

Kołnierze oranżowe z wypustką błękitną, guziki żółte.

Nowogorodzkiey: obszlagi oranżowe.

Twerskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką oranżową.

Jarosławskiey: obszlagi oranżowe ostre.

Włodzimierskiey: obszlagi oranżowe, po brzegu wypustka oranżowa.

Kostromskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką oranżową, po brzegu wypustka oranżowa.

Kołnierze błękitne z wypustką ponsową, guziki żółte.

Tulskiey: obszlagi błękitne.

Orłowskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką błękitną.

Woroneżkiey: obszlagi błękitne ostre.

Tambowskiey: obszlagi błękitne, po brzegu wypustka błękitna.

Rjazańskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką błękitną, po brzegu wypustka błękitna.

Kołnierze ciemnozielone z wypustką ponsową, guziki żółte.

Wiatskiey: obszlagi ciemnozielone.

Permskiey. obszlagi ciemnozielone z wypustką ponsową.

Orenburskiey: obszlagi ciemnozielone, po brzegu wypustka ponsowa.

Kołnierze światłozielone z wypustką ponsową, guziki żółte.

Niżehorodzkiey: obszlagi ciemnozielone.

Kazańskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką światłozieloną.

Simbirskiey: obszlagi światłozielone ostre.

Saratowskiey: obszlagi światłozielone, po brzegu wypustka światłozielona.

Penzeńskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką światłozieloną, po brzegu wypustka światłozielona.

Kołnierze czarne z wypustką ponsową, guziki żółte.

Astrachańskiey: obszlagi czarne.

Kaukazkiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką ponsową.

Gruzyi: obszlagi czarne ostre.

Imeretii: obszlagi czarne, po brzegach wypustka ponsowa.

Mingrelii: obszlagi ciemnozielone z ponsową wypustką, po brzegach wypustka ponsowa.

Kołnierze światło-granatowe z ponsową wypustką, guziki białe.

Tobolskiey: obszlagi światło-granatowe.

Tomskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką światło-granatową.

Kołnierze światło-granatowe z wypustką ponsową, guziki żółte.

Irkutskiey: obszlagi światło-granatowe.

Jenisseyskiey: obszlagi ciemno-zielone z wypustką światło-granatową.

Kołnierze karmazynowe, guziki białe.

Wileńskiey: obszlagi karmazynowe.

Grodzieńskiey: obszlagi ciemnozielone z wypustką karmazynową.

Mińskiey: obszlagi karmazynowe ostre.

Wołyńskiey: obszlagi karmazynowe, po brzegu wypustka karmazynowa.

Podolskiey: obszlagi ciemno-zielone, z wypustką karmazynową, po brzegach wypustka karmazynowa.

Białostockiego obwodu: obszlagi karmazynowe ostre, po brzegu wypustka karmazynowa.

Na autentyku napisano: Naywyżey potwierdzono 14 kwietnia 1824 roku.

Jenerał Hrabia Arakczejew.

Mieysce Rezydencyi Jenerał Gubernatora.	*Gubernije:*
	S. Petersburska.
	Moskiewska.
Ryga:	Kurlandzka.
	Inflantska.
	Estońska.
	Pskowska.
Witebsk:	Witebska.
	Smoleńska.
	Mohilewska.
	Kałuzka.
	Czernihowska.
	Kijowska.
	Połtawska.
	Słobodzko-Ukraińska.
	Kurska.
Odessa:	Bessarabski obwod:
	Chersońska.
	Ekaterynosławska.
	Tauryцka.
Archanjelsk:	Archanjelska.
	Ołoniecka.
	Wołogodzka.
	Nowgorodzka.
	Twerska.
	Jarosławska.
	Włodzimierska.
	Kostromska.
Rjazań:	Tulska.
	Orłowska.
	Woronezka.
	Tambowska.
	Rjazańska.
	Wiatska.
	Permska.
	Orenburska.
	Niżegorodzka.
	Kazańska.
	Simbirska.
	Saratowska.
	Penzeńska.
Tyflis:	Astrachańska.
	Kaukazka.
	Gruzya.
	Imeretia.
	Mingrelija.
Tobolsk:	Tobolska.
	Tomska.
Irkutsk:	Irkutska.
	Jenisseyska.
	Wileńska.
	Grodzieńska.
	Mińska.
	Wołyńska.
	Podolska.
	Białostocki obwod.

Na autentyku napisano: Naywyżey potwierdzono w St. Petersburgu d. 14 kwietnia 1824 roku. *Jenerał Hrabia Arakczejew.*

W autentyku Naywyżey potwierdzoney listy, naprzeciw nazwisk guberniy, położone są wzory mundurów gubernialnych cywilnych, właściwych każdey gubernii, których rysunki przesłane przy Ukazach Rządzącego Senatu do Rządów Gubernialnych i Władz, do PP. Wojennych Jenerał Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających i cywilnemi sprawami, do Jenerał Gubernatorów, Gubernatorów Cywilnych i do Naczelników miast, podług przynależenia mundurów dla guberniy.

W Naywyższych Ukazach do Rządzącego Senatu wyrażono:

Dnia 15 *maja.* Przychylając się do prośby Ministra spraw duchownych i narodowego oświecenia, rzeczywistego radcy taynego, Xiążęcia *Golicyna*, Naymiłościwiey uwalniamy go od zarządzania obudwóma temi ministeryami, zostawując go Głównym Naczelnikiem Departamentu pocztowego.

Teyże daty. Członkowi Rady Państwa, Admirałowi, *Szyszkowemu*, Naymiłościwiey Rozkazujemy bydź Ministrem oświecenia narodowego i mieć Główny Zarząd spraw duchownych obcych wyznań, na osnowie Manifestu 25 lipca 1810 roku i utwierdzonego przez Nas dnia 17 sierpnia tegoż roku postanowienia o przedmiotach, do składu tego zarządu należących.

Dnia 16 *maja.* Dyrektora Departamentu Narodowego Oświecenia, Rzeczywistego Radcę Stanu, *Popowa*, uwalniając, zgodnie z jego życzeniem, od tego obowiązku, Naymiłościwiey Rozkazujemy jemu bydź Dyrektorem kancellaryi przy Głównym Naczelniku Departamentu Pocztowego, Rzeczywistym Radcy Taynym, Xiążęciu *Golicynie*, z wypłacaniem jemuż, *Popowemu*, dawnieyszych jego wyznaczeń, etatowych sześciu tysięcy rubli, i dodatkowych z summ ekonomicznych Departamentu Narodowego Oświecenia dwóch tysięcy pięciuset rubli, naznaczając te i tamte wypłacać odtąd z Podskarbstwa Państwa.

Przez Naywyższe Ukazy do Kapituły Rossyyskich Orderow, wydane:

Dnia 9 *maja.* Na zaświadczenie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza, o gorliwości odznaczającey się w służbie Rektora Uniwersytetu Wileńskiego, Radcy Dworu, *Twardowskiego*, Naymiłościwiey Mianujemy go Kawalerem *orderu ś. Anny 2giey klassy*, Rozkazując Kapitule przesłać mu dyploma i znaki tego orderu.

Teyże daty. Na zaświadczenie Jenerał Gubernatora, Jenerała Porucznika, Xiążęcia *Chowańskiego*, o wzorowém urządzeniu gospodarstwa włościańskiego, przez obywatela gubernii witebskiey, odstawnego półkownika, *Nasiekina*, Naymiłościwiey Mianujemy go Kawalerem orderu *ś. Włodzimierza 4tey klassy*, Rozkazując Kapitule przesłać mu Dyploma i znaki tego orderu.

W Naywyższym Reskrypcie, do P. Naczelnie Zarządzającego Departamentem Pocztowym, Rzeczywistego Radcy Taynego, Xiążęcia *Golicyna*, pod dniem 16 maja r. t., wyrażono:"

„Xiążę Alexandrze Mikołajewiczu! Na przedstawienie wasze, uznając istotnie potrzebnem, ustanowienie przy was osobney kancellaryi dla odbywania spraw, ode Mnie wam poruczonych, Rozkazuję wam złożyć tę kancellaryą z potrzebney

liczby urzędników, z przeznaczeniem dla nich pensyi, proporcyonalney do pobieraney przez nich dawniey; na co też POLECAM przez ninieysze, żądać od Ministra Skarbu o wydawanie z podskarbstwa Państwa po piętnaście tysięcy rubli na rok, zaczynając wydawanie tych pieniędzy od dnia nastania niniey szego Reskryptu. Co do pozostałości, jeżeliby się zdarzyła, tedy rozdzielenie jey pomiędzy Urzędnikami, podług waszey uwagi, ZOSTAWUJĘ, na osnowie Departamentow Ministeryalnych. Dyrektorem zaś tey Kancellaryi, zgodnie z waszem naznaczeniem, mianowany przeze MNIE, Rzeczywisty Radca Stanu *Popow*, przez osobny Ukaz, do Rządzącego Senatu wydany, także w dniu dzisieyszym. Zostaję ku wam przychylnym.

Ukazy Rządzącego Senatu, nowo ogłoszone w teyże gazecie, są następujące:

1) O zaleceniu Izbom Kryminalnym i Sądom Głównym, ażeby w sprawach o samowolne rąbanie lasów skarbowych, albo inne jakie nadużycie w lasach, kopije wyrokow przesyłały, podług Ukazow z dnia 24 października 1807go roku, do Ober-forsztmeystrów.

2) O terminach służby dla uczniów szkoły handlowey w tych mieyscach, na których koszcie naukę brali.

3) O dozwoleniu powracać rekrutów ze służby, którzy nieprawnym sposobem do niey weszli. (Umieścimy w zupełności.)

4) O przyłączenie do ogólnych summ poboru ziemskiego, uzyskiwanych od niezapisanych jamszczykow do powinności pocztowey.

5) O odsyłaniu do Izby Powszechney Opieki pieniędzy, zostających od przesyłania do senackiey typografii za drukowanie ogłoszeń.

6) O rozciągnieniu na ludzi wolno-roboczych, w guberniach zachodnich i nad baltyckiem morzem mieszkających, przy ich przeyściu do stanu mieskiego do innych miast, prawideł, jakie się znaydują, względem przenoszenia się mieszczan z jednego miasta do drugiego. (Umieścimy w zupełności.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 18 maja.
(z Gazety Warszawskiey).

Deputacya Izby Deputowanych złożyła onegday Królowi Jmci przyjęty przez też Izbę projekt do prawa, względem monopolium tabaki.

Xiążę *San Carlos*, dotychczasowy poseł hiszpański przy dworze naszym, złożył onegday Królowi Jmci, na prywatném wysłuchaniu, list Monarchy swego, który odwołuje go z urzędu poselskiego w *Paryżu*.

O b r a d y I z b.

I z b a P a r ó w.

Dnia 18 b. m. minister skarbu podał przyjęte już w izbie deputowanych dwa projekta do prawa, jeden względem monopolium tabaki, a drugi względem opłaty stęplowey.

I z b a D e p u t o w a n y c h.

Dnia 15 b. m. już o godzinie 7 ranney wszystkie wniyścia do Izby oblężone prawie były od mnóztwa ciekawych; miano bowiem zdawać sprawę o ważności wyboru Pana *Benjamina Constant*. Siła zbroyna musiała wstrzymywać tłoczących się słuchaczów. Zaledwie drzwi o godzinie 12stey otworzono, wszystkie mieysca zostały napełnione; na ulicy nawet mnóstwo osób czekało ukończenia sessyi. Zdający sprawę, Pan *Martignac*, powtórzył naprzód wszystkie powody, jakie Baron *Dudon* podał, tudzież odpowiedzi Pana *Constant*. Wszedł potém w rozbiór pytania: czyli Izba jest właściwą władzą do rozstrzygnienia tego sporu? i wykazał, iż to naymnieyszey wątpliwości nie podlega. W dalszym ciągu zajął się rozpoznaniem całey okoliczności, i wniósł: że powtórny wybór po pierwszym jest prawy, a zatém prawość pierwszego rozstrzygnąć wypada. Co się tycze prawa urodzenia, uznała kommissya ważność tych tylko dowodów, które Pan *Constant* złożył od czasu po przywróceniu władzy królewskiey. Mówił daley zdający sprawę o rodzinie Pana *Constant*, i między innemi przytoczył, iż jeden z przodków jego walczył za *Henryka IV*, i z powodu rozruchów religiynych opuścił roku 1605 Francyą. Gdy zachodziła trudność udowodnienia prawa obywatelstwa z linii oycowskiey, złożył Pan *Constant* nowe dowody z linii macierzystey. Przekonał, iż matka jego, *Henryka Chandieu*, pochodzi od *Antoniego Chandieu*, ministra francuzkiego za *Henryka IV* i protestanta, który także z powodu rozruchów religiynych opuścił Francyą. Przytoczył oraz Pan *Constant*, iż w 6stym roku rzeczypospolitey, *Genewa* była połączona z Francyą, i w municypalności tameczney złożył dowód, iż rodzina *Constant* w roku 1757 była uznaną za rodzinę mieyscową. Zdający sprawę przytoczył na stronę Pana *Constant* postanowienie królewskie z roku 1814, które protestantom, wróconym do Francyi, przyznaje wszystkie prerogatywy i prawa, jakie im dawniey, tak jak rodowitym poddanym krajowym, nadane zostały. Jest więc zdaniem większości kommissyi, iż lubo wywód z linii oycowskiey Pana *Constant* nie jest dostatecznym, z linii jednak macierzyńskiey ma prawo obywatelstwa, i dla tego kommissya uznaje prawość wyboru jego. Prezes radził odłożyć obrady w tey mierze do d. 19 b. m. Pan *Dudon* żądał, aby to nastąpiło po obradach względem 4 projektów do prawa o niestałych dochodach. Przyjęła Izba wniosek Pana *Dudon*. Pan *Constant*, który na kilku poprzedzających sessyach był w ubiorze cywilnym, pokazał się na tey sessyi w ubiorze deputowanego.

Dnia 17 b. m. roztrząsano w biórach projekta do prawa o siedmioletności izby deputowanych i zaciągu do woyska. Na publiczney sessyi wnoszono kilka popraw do projektu do prawa względem przedaży wina. Szło o to: czyli podług żądania ministra lepiey jest ustanowić jednakową opłatę na wszystkie gatunki wina, lub podług ich wartości.

Dnia 17 b. m. przyjęto większością 282 kresek przeciwko 8 projekt do prawa względem opłaty od wina.

Sessya d. 18 b. m. zaczęła się od zdania sprawy przez P. *Saunac*, względem projektu do prawa, aby kupcom, prowadzącym hurtowy handel winem, w miarę czasu, jak towar ich leży, dano corok wynagrodzenie 7½ od sta za stratę na ściąganiu wina. Kommissya radziła przyjąć ten projekt z niejakiemi odmianami. Zajęła się potém izba poborem opłat od wódki i spirytusu w oxeftach. Nikt się nie zapisał, ktoby chciał mówić przeciw temu projektowi, a jeden tylko deputowany, Hrabia *Chabrol de Volvic*, prefekt departamentu *Sekwany*, popierał go w swoim głosie. Chwalił ogólnie sposob poboru, lecz trzeci artykuł, stanowiący 75 franków opłaty za każdy hektolitr wódki i spirytusu, przy wprowadzeniu ich do *Paryża*, uważał za uciążliwy dla mieszkańców stolicy, bo przewyżka opłaty wynosiłaby summę miljon 200,000 frankow. (*Paryż* płacił dotąd opłaty od wódki na rok miljon 211,000 frankow, a według nowey taryffy płaciłby blisko 2 miljony 437,000 frankow.) Oświadczył przy tem, iż stolica zasługuje na wzgląd niejaki: bo kiedy w prowincyi wypada tylko 27 frankow 71 centymów rocznego podatku na każdego człowieka, tymczasem w *Paryżu* wypada 140 frankow 12 centymów na każdego mieszkańca. Radził, aby opłatę tę raz na zawsze ustanowiono po 58 frankow od hektolitru. P. *Benoist*, jeneralny dyrektor dochodow niestałych, zbijał ten wniosek, który także w kreskowaniu odrzucono. Przyjęto zaś wniosek Kommissyi, aby tymczasowie pobierano po 58 franków od hektolitru wódki i spirytusu, a od 1 stycznia 1829 roku po 75 franków. Inne artykuły, których było 9, przyjęto bez oporu, a nakoniec cały projekt do prawa większością 220 kresek przeciwko 8.

Dnia 19 naradzała się Izba o dwóch projektach do prawa względem sposobu sprawdzania wyrabianey w gorzelniach wódki i spirytusu, i względem postępowania fabrykantów likierów i obowiązków, jakie mają. Co się tycze pierwszego proje-

ktu, Kommissya radziła go odrzucić bo ztąd wypływa nowy podatek dla dystyllatorów. Wszyscy prawie deputowani, którzy o tém mówili, popierali zdanie Kommissyi. Przeciwnie Hrabia *Villele* oświadczył, iż od chwili, jak na jaki artykuł handlowy wkłada się tak ogromny podatek, jak na wódki, trzeba się oraz starać, aby ten podatek płacił rzeczywiście bez wyjątku każdy, kto powinien. Nikt nie może się wyłamywać od ustanowioney prawem opłaty, i do tego zmierza podany projekt. Aby nie bydź w potrzebie wprowadzania nowych podatków, lub podwyższania istnących, wypada uczynić równy rozkład ciężarów publicznych, i naystosownieysze do tego środki podać rządowi. Dla dogodzenia atoli wszystkim stronnictwom, wniosł minister odmianę pierwszego artykułu projektu do prawa, a potem cały projekt oddano znowu pod roztrząśnienie Kommissyi.

Paryż dnia 23 maja.

(z Gazety Pruskiey Stanu).

Na wczorayszém posiedzeniu izby deputowanych, zaczęto rozprawy o ważności wyborów na deputowanego P. *Benjamina Constant*. Natłok słuchaczy nierównie był większy, aniżeli w dzień zdania przez P. *Martignac* rapportu kommissyi w tym przedmiocie. Prawie wszyscy deputowani byli w ubiorach deputowanych. W ławce ministeryalney widziano tylko Wielkiego Strażnika pieczęci i ministra stosunków wewnętrznych, do których ku końcowi posiedzenia przybył minister stosunków zewnętrznych. Hrabia *Sallaberry*, jako pierwszy z zapisanych mówca przeciw P. *Constant*, starał się prosto, niedopuszczenie jego z tegoż samego prawa d. 15 grudnia 1790 dowieść, które według widoków kommissyi przypuszcza go do wyborów; dowodził on mianowicie: że to prawo przywraca tylko potomków wyszłych z kraju protestantów do praw obywatelskich, nie zaś do praw politycznych, i że toż prawo ściąga się jedynie do tych protestantów, którzy po zniesieniu edyktu nanteńskiego, zmuszeni byli do opuszczenia Francyi, jeśli tedy P. *B. Constant* istotnie po matce pochodzi z rodowitych francuzów, którzy dla swego wyznania musieli opuścić Francyą, dla tego jeszcze nie jest zdolnym do zasiadania w Izbie, gdyż nie jest jeszcze przywróconym do praw politycznych, a te tylko otrzymać będzie mógł przez patent naturalizacyi. Dowody mówcy wzbudziły śmiech głośny: „P. *B. Constant* na móy honor i sumnienie nie jest zdolnym do wyborów; jeślibyście WPanowie chcieli bydź innego zdania ja jednak będę za mojem zdaniem obstawał." P. *Bandoeuvre*, zabrał głos za P. *B. Constant*, w którym starał się dowieść, że on nawet przez pochodzenie od oyca jest obieralnym; szczególniey zaś opierał się na długiem jego zamieszkaniu w kraju, jako również i na tey okoliczności, że już Izba w tym przedmiocie dawno rozstrzygnęła, i uczynił uwagę, jak ważną jest rzeczą, dla utrzymania powszechney spokoyności i dla własney godności Izby, raz uznane prawa szanować. P. *Piet* od tego zaczął rzecz prowadzić, że to bynaymniey nie jest jeszcze dowiedzionèm, że Antoni *Chandieu* (xiądz protestancki za rządów *Henryka IV*, od którego P. *Benjamin Constant* pochodzenie swe po matce wywodzi) istotnie dla prześladowania religiynego kray opuścił; zdaje się owszem, że bywając często za granicą, z tajemnemi poleceniami od *Henryka* IV posyłany, w roku 1589 dla tego tylko udał się do *Genewy*, gdzie po dwóch leciech umarł, ażeby ostatnie dni swoje na łonie familii mógł przepędzić. Mówca nastawał potym osobliwie na opinią kommissyi, że, lubo to prawo z d. 15 grudnia 1790, jest równie niesłychane jak nierozważne, jednakże należy się go trzymać co do joty, gdyż żadnemu innemu nie podlega wykładowi. Jak to! mówił on między innemi, gdyby tedy francuzka protestanskiego wyznania, do Tartaryi lub Chin uciekła, czyżbyśmy obowiązani byli całe jey potomstwo, z prawego lub nieprawego łoża, za naturalizowanych francuzów uważać? „nic sprawiedliwszego" wykrzyknęło kilka głosów, a głośny i długo trwający śmiech przerwał mówcę, który nakoniec odwołując się do postanowienia królewskiego z d. 4 czerwca 1814, tego był zdania, że w oczach całey Francyi nie można się było wymówić, gdyby Izba przypuściła P. Benjamina *Constant* do prawodawczych obrad. P. *Bourdeau* oświadczył, iż zupełnie tegoż zdania jest, które P. *Martignac* w imieniu kommissyi, z taką jasnością i bezstronnością wyłożył. Różnicę między politycznemi i cywilnemi prawami, którą P. *Sallaberry* w prawie z d. 15 grudnia 1790 chciał znaydować, mówca za dowolną i uroloną uznał; nigdzie śladu tego natrafić nie można; jeżeli więc P. *Benjamin Constant*, podług tego prawa, swojego pochodzenia dowieść może, zatém nie można przeciw przyjęciu jego niczego zarzucić; wreście przyzwoicie można do niego przystosować dawną maxymę: *res judicata pro veritate habetur*, to jest: raz rzecz rozstrzygniona uchodzi za prawdę, gdyby gdyby poźniey i przeciwnie dowiedzioną została; na ostatek nie idzie tu tylko o osobę P. *Benjamin Constant*; lecz idzie razem o utrzymanie zasady; gdyby więc chciano odjąć wykonywanie praw politycznych, a zatem i praw obywatelskich potomkom protestantów, którzy się z kraju wynieśli, tedy trzebaby ich uważać, jako Helotów: a zatym rzecz, o którey jest mowa, jest prawdziwie polityczną. Margrabia *Moustiers*, przyłączył się do zdania P. *Piet*, i był przeciwny przyjęciu P. *Benjamina Constant*, P. *Bonnet* oświadczył, iż chociaż nieprzygotowany, jednak, jako prawoznawca, nie może tego przewieść na sobie, żeby Izbie nie wynurzył zdania swojego; mniema on z większością kommissyi, iż ponieważ P. *Benjamin Constant* po matce pochodzi od protestantki, która się z kraju wyniosła, przeto prawo dnia 15 grudnia 1790 zupełnie się do niego stosuje; oprócz tego, mniema jeszcze, z mnieyszością kommissyi, że zaniesione w *Dole* przed radę gminną oświadczenie przez jego oyca w r. 1791, upoważniało P. *Benjamina Constant* do wyborów. W dowod pokazał mówca doręczną xiążkę różnych konstytucyy, które poprzedziły teraźnieyszą *Kartę*, a któreby oycu P. *Benjamina Constant*, podały inne sposoby do osiągnienia prawa obywatelskiego, gdyby prawo r. 1790 było niedostatecznem; zamiast tego umarł on w zupełném posiadaniu praw we Francyi: co się zaś tycze stanu samego P. *Benjamina Constant*; więc nie tylko on przedtym sprawował obowiązki trybuna, ale przez 5 już lat piastuje godność deputowanego: Izba zatym nie może go teraz wyłączyć. Hrabia *Conen de Saint-Luc*, oświadczył się za zdaniem Hrabiego *Sallaberry*, i mniemał, że kilka razy namienione prawo z r. 1790 powinno bydź uważane, jako skutek odwołania edyktu nanteńskiego względem protestantów; którzy się z kraju wynieśli, wreszcie, że to nie są jedyne dowody, na których się obrońcy P. *Benjamina Constant* opierają, oczywiście widzą oni słabą sprawę swojego przyjaciela; odwołują się wreszcie do delikatności Izby; ale ta nie powinna dać się skłonić przez żadne uboczne względy; lecz oddalić zpośrodka siebie takiego deputowanego, który na dowod, że jest obywatelem francuzkim, nie może okazać swojego prawa ani urodzeniem, ani unarodowieniem, ale tylko przedawnieniem.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Anglia.

Londyn dnia 15 maja.

(z Gazety le Conservateur Impartial).

Na posiedzeniu wczorayszém w izbie niższey znaydowało się bardzo mało członków. Porządek dzienny nie zawierał nic ważnego: rzecz była tylko o podatkach na piwo, sól i cukier.

Parlament.

Izba Parów.

Posiedzenie dnia 14.

Hrabia *Liverpool* żądał 3go czytania projektu do prawa o cudzoziemcach.

Lord *Gage* widząc, że już zapoźno opierać się temu projektowi, chce przynaymniey, ażeby umieszczono artykuł, na mocy którego wygnany cudzoziemiec z Anglii, byłby zabezpieczony od przesłania go na ziemię dawnego swojego Monarchy.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 64.

Wilno dnia 2 Czerwca v. s. 1824 Roku.

A n g l i a.

Poprawa ta projektu odrzuconą została większością 25 głosow przeciwko 13.

Projekt o cudzoziemcach przyjęty został przez izbę Parow, i przez izbę niższą.

Xiąże *Maurocordato* przesłał list następujący P. *Bovring*, sekretarzowi komitetu greckiego.

Missolunga dnia 20 kwietnia.

Kochany Przyjacielu!

Z naywiększą boleścią uiszczam się ze smutnego obowiązku, donosząc ci o śmierci Lorda *Byrona*, po dziesięciodniowey chorobie. Strata, którąśmy ponieśli, jest nienagrodzoną, dla tego niekładziemy żadnych granic boleści naszey. Pomimo okoliczności trudnych, w których się znayduję, będę się usilnie starał, o wypełnienie mojego obowiązku, dla tego wielkiego człowieka. Wieczna wdzięczność mojey oyczyzny może będzie jedynym godnym hołdem jego pamięci. Deputowani nasi powiedzą ci o wszystkich szczegółach tego smutnego wypadku: żal nie pozwala mi dłużey nad tém się zatrzymywać.

Daruy mi, przebacz, jestem obciążony smutkiem, i przyymiy wyrazy uczuć, z któremi i t. d.

podpisano: *A. Maurocordato.*

Przybyło z *Calais* do *Douvre* wielu dawnych konstytucyynych oficerów hiszpańskich, między którymi znayduje się jeden z głównego sztabu *Miny*.

Gazeta *Sun* powtarza dzisia, iż niemasz żadney wątpliwości o wzięciu *Calao* przez rojalistów, i dodaje, iż ma wiadomości z dobrego źródła, że wyprawa wyszła pod żagle z *Hawanny*, dla działania przeciwko powstańcom mexykańskim i peruwiańskim.

Wyszły rozkazy, aby uzbrojono niezwłócznie 4 fregaty, to jest *Seringapatam*, w *Portsmuth*; *Blondé*, w *Woolwich*; *Drumend*, w *Chatham*; i *Darmuth* w *Plymuth*. Słychać, że kapitan *Byron* ma dowodzić pierwszą. Fregata *Blanche*, kapitana *Mends*, gotująca się do Ameryki południowey, uda się z *Chatam* do *Plymuth* za piętnaście dni, dla odebrania ostatecznych rozkazów.

Jenerał hiszpański *Torrijos* z małżonką swoją przybyli do *Londynu*.

Londyn dnia 11 maja.

(z Gazety Warszawskiey.)

Jak wielkiey wagi jest *Mexyk* we względzie skarbowym dla Hiszpanii, okazuje to wyciąg szczegółowy, umieszczony w ostatnich numerach gazezy tuteyszey, *Goniec*, gdzie jest mowa o handlu w *Vera Cruz*. Handel miasta tego, aż do naynowszych czasów jedynego portu Nowey Hiszpanii w zatoce mexykańskiey, z którego prowadzą handel z Europą, rozpoczął się w roku 1795 stosownie do rozkazu królewskiego, pod dozorem trybunału handlowego, złożonego z 24 kupców wraz z radcami, assessorami i innemi co rok obieranymi członkami. Ci zgromadzali się co tydzień 2 lub 3 razy, lub gdy potrzeba było i więcey, i w pierwszey instancyi rozstrzygali spory handlowe bez kosztów dla stron. Według daney sobie instrukcyi obowiązani byli co rok w dniu 31 grudnia zdawać Królowi sprawę, i w ogólnym bilansie wystawić ilość i wartość rozmaitych artykułów do dawney Hiszpanii i osad wprowadzanych, lub ztamtąd wyprowadzanych, wraz z uwagami nad zdaniem sprawy lub środkami, jakie uznali za naystosownieysze dla polepszenia handlu i związków pomiędzy obiema królestwami. Z tych tedy doniesień, a zatém z naypewnieyszych źródeł, wyjęty jest następujący wykaz, gdzie, jak się samo przez się rozumie, wszystkie przemycane towary, których ilość i wartość niekiedy bardzo znaczna bywa, nie jest objętą. Z produktów narodowych hiszpańskich i obcych wprowadzono w latach 15 od 1796 aż włącznie do 1810 (w którym to czasie od 1796 do 1801 trwała woyna, od 1802 do 1804 pokóy, od 1804 do 1807 woyna, w 1808 w połowie woyna, w połowie pokóy, 1809 i 1810 pokóy) towarów za 138 milionów 512,396 dollarów, a w złocie i srebrze, koszenilli, cukrze i innych produktach wywieziono za 159 milionów 617,220 dollarów. Względnie handlu z Ameryką hiszpańską, w tym 15stoletnim przeciągu czasu wynosił przywóz 17 milionów 309,534 dollarów, wywóz 10 milionów 490,506 dollarów, przywóz i wywóz czyniły razem 358 milionów 177,588 dollarów; a zatem biorąc średnią, rocznie na 23 milionów 878,506 dollarów. W latach od 1797 do 1801 handel Nowey Hiszpanii bardzo był woyną uciśniony; atoli kwitnął bardziey od roku 1803 do 1808, gdy neutralni mogli prowadzić handel, który im pierwey był wzbroniony. Przywóz z dawney Hiszpanii składał się z wina, wódki, papieru i rozmaitych rękodzielnianych artykułów, a z innych części Europy, za pomocą portów hiszpańskich obeymował rozmaite towary rękodzielniane, płótna niemieckie i inne artykuły. Za to wyprowadzano z Nowey Hiszpanii mało, lecz bardzo kosztowne artykuły, jako to: złoto, srebro, koszenillę, cukier, indygo, jako też, materyały okrętowe tego kraju, miedź, drzewo niebieskie, pieprz, korzeń jalapy, wanillę, korzeń sasaparylli i t. d. do Europy, a mąkę, mydło i t. d. do osad hiszpańskich. Koszenillę naylepszą wydaje Nowa Hiszpania, i to tylko prowincya *Oaxara*. Takowey wywieziono w latach 15, biorąc średnią roczną 15,215 arobów, wartości 1 milion 328,040 dollarów. Wszystkie złoto i srebro, nabywane w Nowey Hiszpanii prowadzono w sztabach do mennicy mexykańskiey i tam bito pieniądze. Od roku 1690 aż do 1732 włącznie przerobione srebro na pieniądze wynosiło 272 milionów 796,902 dollarów; od roku 1733 do 1771 wybito srebra za 432 milionów 917,805 dollarów, a złota za 19 milionów 689,074 dollarów, w 30 latach, od 1772 aż do 1810, wybite srebro wynosiło na 782 milionów 603,440, a złoto na 43 milionów 44,122 dollarów. Przychód z kopalni w 121 latach, od 1690 aż do 1810, włącznie, wynosił w srebrze 1488 milionów 318,147 dollarów, a w złocie 53 milionów 733,186 dollarów, razem 1542 milionów 51,283 dollarów.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 31 maja, rubel srebrny 3 rub $81\frac{1}{4}$ kop., dukat nowy 11 rub. 95 kop., stary 11 rub. 80 kop., imperyał 37 r. $\frac{1}{4}$ kop.

Obserwacye meteorologiczne. Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet
dnia 31 god. 2 wieczo.	27 cal. 9,8 lin.	+ 14,5 stopni.	Wschodni.	Pochmurno
dnia 1 — — — —	27 — 7,2 —	+ 12 — —	Wschodni.	Deszcz.
dnia 2 god. 5 z rana	27 — 5,4 —	+ 8 — —	Wschodni.	Deszcz.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora: Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w Drukarni Redakcyi,

Przedaż Publiczna.

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla wykonania Ukazu Rządzącego Senatu pod d. 28 przeszłego marca, i zgodnie z odniesieniem się, względem tego Ukazu Senatu, Wileńskiey Powszechney Opieki do tego Rządu nastałem, dla przedaży drewnianego na murowanym fundamencie domu, w mieście Wilnie pod N. 598 położonego, zapisanego na fundusz Wileńskiego szpitala siostr miłosierdzia, testamentem przez Obywatela Szczyta 27 junii 1788 roku uczynionym, za który szlachcic Freynd zgłasza się zapłacić 1500 rubli srebr., naznaczono terminy: 1szy 14, 2gi 15 następującego mca junii, a 3ci i ostateczny we 3 miesiące od dnia wydrukowania, które nastąpi późniey, w S.-Petersburskich albo Moskiewskich Gazetach; a zatem życzący kupić pomieniony dom i zapłacić więcey od oświadczoney przez Freinda summy, zechcą przybyć do tego Rządu na pomienione terminy. Dnia 28 maja 1824 r.

Assesor i Kawaler Nowicki.
Sekretarz i Kawaler Kleyst.

---

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na uzyskanie należnych od Wileńskiego żyda Icki Boruchowiczą Szaubera, za wzięte przezeń z Mereckiego magazynu sposobem pożyczki mąki 700 i krup 50 czetwiertiey, a 750 workow, 16,404 rub. 18 kop. i dalszych uzyskań, oddany na przedaż dom tego Szaubera w mieście Wilnie pod N. 583 położony, a za tem życzący go kupić zechcą jawić się do tego Rządu, na terminy do targow naznaczone: 1szy 14, 2gi 16 junii t. r., a 3ci we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które nastąpi późniey w Sankt-Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 28 maja 1824 roku.

Assesor i Kawaler Nowicki.
Sekretarz i Kawaler Kleyst.

---

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na uzyskanie od żyjącego w miasteczku Jurborgu, w Rosieńskim powiecie położonego, żyda Leyby Hillelowicza, za wzięte przez niego w 1807 roku z Kienigsberskiego skarbowego rossyyskiego prowianckiego magazynu mąki we 137 czetwiertnych workach i 10 kul. 942 szteyn. i 27 funt. berlinskiey wagi, do skarbu należnych 4471 talarow i 5 groszy pruskich, oddany na przedaż z publicznych targow dom tego Hillelowicza, w miasteczku Jurborgu położony, oceniony 1510 rub. assyg., a zatym życzący kupić zechcą jawić się do tego rządu na terminy do targow naznaczone: 1szy 17, 2gi 19 iulii t. r. a 3ci we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które nastąpi później w Sankt Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 28 maja 1824 roku.

Assesor i Kawaler Nowicki.
Sekretarz i Kawaler Kleyst.

Za pozwoleniem Zwierzchności Medyczney Gubernii Litewsko-Wileńskiey.

Leopold Götz

Przejeżdżając przez tuteysze miasto ma honor donieść Szanowney Publiczności, że się u niego poniżey wyszczególnione artykuły znayduią do przedania.

Hygrometry Metalliczne.

1 Te są następującego składu: mineralny metall, wielkości orzecha włoskiego, zawiesza się w butelce białey, napełnioney czystą wodą; metal ten natychmiast rosnąć zacznie, i w ciągu dni 10ciu lub 12stu zamieni się w cudowną piramidę, która nie tylko przyjemność sprawuje oku, ale o każdey zmianie powietrza 10 lub 24 godzinami uprzedza. I tak: jeśli ma bydź deszcz, tedy na tey piramidzie wodne perły widzieć się dadzą; jeśli ma bydź grzmot lub grad, naówczas piramida przybiera na się czerwony kolor i czerwone promienie z siebie rozrzuca; jeśli ma bydź wiatr lub mgła, wtedy ciemnym kolorem i ciemnymi plamami będzie ozdobiona; jeśli zaś śnieg, wtenczas woda zupełnie się mętną robi, a piramida niewidzialną zostaje.

Takowy higromert w temperaturze mierney postawiony, żadnych ostróżności nie wymaga, prócz zmiany raz w rok wody. Cena piramidy od butelki kwartowey 5 rub. sr. Mnieysza. . .

Pate Minerale.

2 Czyli massa, nowowynaleziona, służąca do ostrzenia brzytew i wszystkich innych delikatnych instrumentów; tą massą smaruje się skurzany pasek, a brzytew zwyczaynym się sposobem kilka razy po nim pociąga, to powturzywszy co tydzień brzytwy zostają zawsze przy należytey ostrości, i nigdy nie potrzebują szlifowania i niestają się ani tępemi, ani się rdzą okrywają.

Proba jedna o tem uczynić się mogąca przekona każdego, że to Pate wszystkie inne dotąd miane daleko przewyższa; dla oddalenia jednak wszelkiey nieufności, każdy jey wprzód doświadczyć może. Cena rubel srebr. . . 1

Plastr na nagniotki.

3 Przysposobiona ku temu maść po rozprowadzeniu na płótnie, przykłada się do nacisków co trzy dni świeża a powtarzając to przez dni 8 lub 14, ból niezawodnie zniszczony będzie i nagniotki zupełnie i na zawsze wytępione zostaną. Cena rub. sr. 1.

Pomada do farbowania siwych i czerwonych włosow

4 Włosy siwe lub czerwone przez mycie ich tą pomadą rano i w wieczor, stają się czarnemi, i gdyby takowe na zawsze za h... w należytym czarnym kolorze, należy do czesania używać grzebienia ołowianego. Cena rubli sr. 2 kop. 50.

Essencya do farbowania włosow na blond.

5 Essencya takowa używa się rano i w wieczor do mycia włosow, która w krótkim czasie żądany kolor im nadaje. Cena rubel sr. 1 kop. 25.

Essencya do wzrostu włosow.

6. Przez odwilżenie co wieczor tą essencyą włosow, nabywają one znacznego wzrostu. Cena rubel srebrny 1 kop. 75.

Pate do wyniszczenia we trzech dniach dzikich włosow na twarzy rosnących.

7. Ta massą smaruje się miejsce na którym dzikie, i szpecące twarz, znaydują się włosy, po upłynieniu kwadransa zmywa się takowa letnio-ciepłem mlekiem, a tak powtarzając co dzień po kilka razy, we trzech dniach skutek żądany nastąpi.

Cena rub sreb. 3.

Plastr na zniszczenie brodawek.

8. Użycie plastru takowego na brodawki, tak na twarzy jako i na ręku będące, niszczy je i zupełnie wykorzenia. Cena rubel sreb. 1 kop. 25.

Essencya na piegi.

9. . . . Cena srebrem kop. 75.

Pomade Régénératrice.

10. Naypewnieyszy srodek dla przyśpieszenia wzrostu włosom i ich konserwowania i wstrzymania od siwizny. Cena rubel sr. 1 kop. 50.

Pomada dla nadania pięknieyszego rumieńca.

11 Ta nowowynaleziona pomada nierównie przewyższa znajomą turecką sułtańską: pierwsze jey użycie okazuje żądany skutek. Cena rubel sreb. 1.

Pate d' Amandes.

12. To niedawno wynalezione mydło, przeznaczone jest do nadania płci nader piękney i delikatney, tudzież służy do spędzania wszystkich plam na twarzy powstałych. Cena sr. rubel 1.

Proszek do zębow.

15 Służy do konserwowania zębow, do nadania im nadzwyczayney białości, podobney do kości słoniowey, i razem do zabezpieczenia ich od popsucia się. Proszek ten bardzo jest zalecany przez D. Huflanda i ściśle podług jego przepisu przezemnie przygotowany. Cena sreb. rubel. 1.

Proszek Berliński do kadzenia.

14: . . . . Cena sreb. kop. 60.

Atrament.

15 Do naznaczania bielizny, który nigdy koloru swego nie traci. Cena sr. rubel 1 kop. 25.

Krzesiwa chemiczne.

16 Naylepszego gatunku, można ich mieć za różne ceny, stosownie do rozmaitey formy i wielkości.

Woda.

17 Służąca do wyjęcia wszystkich plam z sukień. Cena srebrem kop. 50.

Proszek mydłowy kosmetyczny.

18 Używa się do mycia włosow i twarzy oraz do golenia się.

Bawić się tu będę jeszcze przez tydzień, mieysce mieszkania mego w kamienicy Michela przeciwko R. tusza na 3cim piętrze.

Jeśliby się komu podobało na wieś sprowadzić z wyżey wymienionych artykułow, takowe będą z należytą akuratnością dostarczone.

Pozew.

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Ur. Jgnacemu Jurewiczowi Porucznikowi woysk pol. za obligiem 1805 9bra 29 o złotych 200 Konstantemu Dembowskemu, za kartą r. 1806 stycznia 15 o czer. zł. 80. Janowi Krantzowi Sowietnikowi za obligiem 1806 apr. 23 d. o czer. zł. 500. Janowi Cechowi za kartą 1806 iulii 26 o r. s. 30. Pułkownikowi Artyleryi Grafowi Sywersowi za skryptem własnoręcznym, r. 1806 8bra 3 dnia o czer. zł. 600. Sławet: Andrzejowi Akinfiejowi kupcowi Ryskiemu, za kartą 1807 januaryi 7 o rub. assygn. 25. Ur. Fabianowi Mackiewiczowi za obligiem 1807 marca 17 d. o złotych 777. Rogaskiemu za kartą 1807 maja 26, o r. assygn. 75. Jana Narbuta sukcessorom za kartą 1807 7bra 25 d. o czer: zł. 22. Romualdowi Giedroyciowi Generał. w. pol. za wexlem w r. 1807 aug. 29 d. na czer. zł. 200, Ur. Antoniemu Nofokowi wydanym, a od tegoż za zawinienia własne kassie przelanym, Konstantemu Jelskiemu stoln. star. za kartą 1791 7bra 10 o czer. zł. 181 i zł. pol. 10. Janowi Jucewiczowi debitorowi za obligiem 1810 febr. 1 d. na rub. 266 sreb. wydanym, a sukcessorom Monkiewicza Adwokata Ros. jako utrzymującym takowy oblig za rewersem 1810 maja 5 dnia Mikołajowi Oranskiemu za kartą 1807 marca 10 wyznającą zawinienie rekrutczyzny za dusz 35 z majątku Slepianki, Wiktorowi Morawskiemu za rewersem 1808 xbra 18 o r. s. 30. Karolowi Burzynskiemu Chor. b. woysk pol. za obligiem 1808 julii 10 dnia o złotych 3,500. Alexandrowi z imienia bez wyrażenia nazwiska za skryptem 1808 Aug. 10 o zł. 80. Janowi Laurentemu Sywersowi Podpułkownikowi w. Ros. za kartą 1808 8bra 16 o r. assygn. 500, Mikołajowi Sierpinskiemu o czer. zł. 100 wypłacone z kassy za dokumentem 1808 9bra 27 Ur. Jerzemu Zienkowiczowi, Mikołajowi Bezobrazowowi Generałowi woysk Ross. za skryptem 1808 xbra 2 o r. s. 300. Piotrowi Kwiatkowskiemu za dwoma skryptami jednym 1809 febr. 13 o zł. 500, drugim 1809 junii 20 o zł. 100. Michałowi Piotrowiczowi za kartą 1809 marca 1, o r. s. 12. Orłowskiemu za kartą 1809 maja 15, o r. s. 15. Alexandrowi i Helenie Godardom Kapit. woysk Rossy. za obligiem 1809 maja 23 o summę złotych pol. 3,000. Dubickiemu za kartą 1809 augu. 16, o zł. 80. Janowi Narbutowi za wzięte za assygnatami 4ma w roku 1811 wydanemi na drzewo opałowe o r. s. 20. Józefowi Kozłowskiemu za kartą 1811 7bra 8 o r. s. 44. Generał Majorowi woysk Ross. Ihnatiejewowi za obligiem 1815 xbra 24 o rubli assygn. 2000: pozew przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessow Radziwiłłowskich od Rządu ustanowioney, w mieście Gubern. Wilnie agitujący się, z powództwa Ur. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego ptu Rosien. Generalnego Prokuratora massy Radziwiłłowskiey, z powodu niewypłaty kapitałow i zalegających procentow przez powyżey wyrażonych debitorow, a oraz niewiadomości o ich mieszkaniu i posessyi, przez niniejszy zapozew dla trzykrotnego opublikowania do Kuryera Litgo podający się, Prokurator massy prosi Sądu, o rekognicyą summ poszczególnie na każdym zawiniającym podług zacytowanych i u Sądu złożyć się mających dowodow, z doliczeniem procentow zalegających i expensow prawnych, poczem o upewnienie satysfakcyi na wszelkich zawiniających funduszach, czy to przez exekucyą na dług skarbowy czy przez inekwitacyą per extinuationem, o uskutecznienie dalszych prośb czasu sprawy zaszczególnić się mających, i oto co się przez tęż sprawę dowiedzie.

Roku 1824 mca maja 30 dnia Woźny zeznaję, iż ten pozew z instancyi Ur. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego ptu Rosień. Generalnego massy funduszow i interessow JOXki Stefanii Radziwiłłowny Prokuratora, po WW. Ignacego Jurewicza Porucznika woysk pol. Konstantego Dembowskiego, Jana Krantza Sowietnika, Jana Cecha, Pułkownika Artyleryi Grafa Sywersa, Andrzeja Akinfiejowa kupca Rys., Fabiana Mackiewicza, Rogaskiego, Jana Narbuta sucessorow, Romualda Giedroycia Generała woysk pol., Konstantego Jelskiego stoln. star., Jana Jucewicza, Mikołaja Oranskiego, Wiktora Morawskiego, Karola Burzynskiego Chor. b. woysk pol., Alexandra z imienia bez wyrażenia nazwiska, Jana Laurentego Sywersa Pułkownika woysk Ros., Mikołaja Sierpinskiego, Mikołaja Bezobrazowowa Generała w. Ros.. Piotra Kwiatkowskiego, Michała Piotrowicza, Orłowskiego, Alexandra i Helenę Godardow kapit. woysk Ross., Dubickiego, Jana Narbuta, Józefa Kozłowskiego i Generał Majora woysk Ross. Ihnatiejewa przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessow Radziwiłłowskich od Rządu ustanowioney w miescie Wilnie agitujący się wyniesiony, z powodu niewiadomości mieszkania i posessyi pozwanych, wprzód przybiwszy do drzwi Sądowych, dla trzykrotnego opublikowania do Gazet Kuryera Litewskiego podałem.

Józef Staszkiewicz Woźny ptu Wileńskiego.

R. 1824 maja 30 d. w aktowey kancellaryi Sądu kommissyi Radziwiłłowskiey, obecny Woźny wyżey wyrażony relacyą tego pozwu, urzędownie zeznał świadczę A. S. K. R. R. Józef Doboszyński.

Wolno drukować Jan Petersen Członek Kom. Radziwił.

1. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Ur. Tadeuszowi Dubiskiemu jako debitorowi a JO. Xciu Antoniemu Radziwille Ordynatowi Nieswiskiemu do aresztu pozew przed Sąd Kommissyi na rozbior interessów Radziwiłłowskich w mieście Wilnie od Rządu ustanowioney, z powództwa Urodz. Michała Zaleskiego b. Podkom. Ptu Rosień. Jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłłowskiey w prozbach: o sądzenie na obżał. Dubiskim za obligiem w r. 1807 januar. 4 d. zeszłemu JO. Xciu Dominikowi Radziwille na zł. 1500 wydanym i dotąd nieopłaconym, tak summy kapitalney jako też od daty zawinienia zalegających procentów wespół z expensami prawnemi, a że ogólny fundusz tegoż obżał. Dubiskiego ulokowany w dobrach JO. Xcia Ordynata; przeto o approbatę zakładającego się na tenże fundusz summowny i ruchomy aresztu; i mocą onego albo o zobowiązanie JO Xcia Ordynata do wypłaty w terminie oznaczyć się mającym, znieść się ogólnie mającey summy sub paenis, albo jeżeli się okaże odpowiedź dostateczna o przeznaczenie inekwitacyi per extinuationem z wolnością wyprzedaży przez publiczną licytacyą do tegoż obżał. Dubiskiego ogólnego funduszu. Ażeby zajęcia onego JO. Xże Ordynat niebronił owszem w całości do terminu prawney exekucyi zapaść mającego wyroku utrzymał, pod odpowiedzią prawną zastrzeżenia, naostatek oto wszystko co się przez sprawę dowiedzie.

Roku 1824 mca maja d. 30, woźny zeznaję, iż takowego pozwu 2 kopije zgodne na instancyą JW. Michała Zaleskiego Podkom. Ptu Rossień. Jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłł. jedną W. JP. Tadeuszowi Dubiskiemu jako niewiadomemu z mieysca zamieszkania do drzwi Sądowych przybiłem, drugą JO. Xciu Antoniemu Radziwille Ordynatowi Nieświskiemu oczewisto na ręce jego plenipotenta W. Tadeusza Rewieńskiego Sędz. Gł. Wileń w Wilnie, przed Sąd Kommissyi Radziwiłł. w témże mieście Wilnie od Rządu ustanowioney popodowałem, i areszt na wszelki fundusz summowny i ruchomy W. Dubiskiego u JO. Xcia Ordynata wmiarę poszukującey się należności, aż do czasu ostateczney rozprawy i satysfakcyi w dobrach tegoż JO. Xcia Ordynata założyłem. Felix Cebulski Woźny Kom. Radziwił.

Roku 1824 maja 30 d., w aktowey Kancellaryi Sądu Kommissyi na urządzenie interessow Radziwiłłowskich ustanowionego, obecny woźny wyżey wyrażony relacyą tego pozwu urzędownie zeznał, świadczę. A. S. K. R. R. Józef Doboszyński.

Wolno drukować, Jan Petersen Członek Kommis. Radziwiłłowskiey.

Wypis z Ksiąg Ziemskich ptu Wileńskiego.

1. Roku 1824 mca maja 29 dnia przed aktami Ziemskiemi powiatu Wileńskiego stawając osobiście WWJJPP. Józef i Paulin Koziełłowie b. Sędziowie Gran. ptu Brasławskiego, oświadczenie niżey w tresci wyrażające się do akt podali. Oświadczenie imieniem WW Józefa i Paulina Koziełłow Sędziow Granicz. ptu Brasław. w następney zanosi się rzeczy: W. Franciszek Kozieł kandydat oboyga praw brat nasz stryjeczno rodzony zamierzywszy korzystać z naszey doli wmówił delatorom, o interessie żadney niemającym informacyi, że fundusz po zeszłym Janie Kozielle Łowczym Oszm. oycu naszym pozostał ogromny i swietny, oświadczył się bydz naszym plenipotentem, przyrzekł dla nas wielkie uzyskać fundusze, bylebyśmy dla niego znaczne poczynili ofiary i zapewnienie; otrzymał następnie z naszey strony skutek żądania swojego, a nadto wziął od nas plenipotencyą do dochodzenia procederem sukcessyi po zeszłym oycu naszym. Na fundamencie takowey uzyskaney plenipotencyi, otrzymał w Sądzie Głównym Litew. Wileń. 2 Depar. Ukaz zalecający Opiece Trockiey Dworzańskiey rozliczenie byłego opiekuna naszego JW. Piotra Klaczkowskiego byłego Podkomorzego i Prezydenta Sądów Granicznych ptu Trockiego z utrzymywanych jakby oyca naszego funduszow i pobieranych z onych intrat. Naostatek jakowego ukazu Trocka Dworzańska Opieka na majątku JW. Opiekuna Solkienikach położyła zaprzeczenie i do rozbioru dzieła przystąpiła. Gdy my Koziełłowie życząc rychleyszego ukończenia dzieła i spokoyści domowey, weyrzeliśmy w rzecz sami i przekonaliśmy się osobliwie z inwentaryi w roku 1801 februaryi 27 dnia przez uprzednich opiekunow naszych sporządzoney, że po zeszłym oycu naszym Janie Kozielle został dług fundusz jego przewyższający. A przeto działania W. Franciszka Koziełła w interesach naszych gdy wywiązuje dla jego korzysci osobistey poburzenie przeciw matce naszey dobroczynney, od którey los nasz cały zależy, oraz prostytucyą niewinną opiekuna, który żadnego funduszu po oycu naszym niewziął i wziąc niemógł, i owszem interessa matki naszey rozumieiąc naszemi z naywiększą troskliwoscią staraniem i radą swoją bez żadnych widokow osobistych promowował i na stopie naylepszey postawił, gdy więc interessowanie się Franciszka Koziełła w rzeczy sukcessyi naszey nie odpowiada ani dobru, ani chęci naszey, a tylko dogadza jego interessowi, jako też niewinne pomowienie dobroczynnych opiekuna, matki, oyczyma, przeto przez nimeysze oświadczenie plenipotencyą Franciszkowi Koziełłowi kandydatowi oboyga praw wydaną, jako podstępnie od nas wymożoną cofamy, kassujemy, za nieważną uznajemy, słowem: wszelką jego czynnośc w interessach naszych dopełnioną zanieznaczącą ogłaszamy i nadal za tąż plenipotencyą w interessach pomienionemu W. Franciszkowi Koziełłowi do działania żadney mocy niezostawujemy i niezachowujemy. Takowe oświaczenie jako aktorowie podpisujemy. U tego oświadczenie podpisy zanoszących oraz susceptą akt Grodzkich ptu Trockiego przy wyciśnieniu na sucho urzędowey pieczęci z podpisem Regenta następne. Józef Kozieł Sędzia b. Granicz. ptu Brasławskiego, Paulin Kozieł Sędzia Granicz. ptu Brasław. Roku 1824 mca maja 24 dnia przed aktami Grodzkiemi ptu Trockiego stawając osobiscie WWJPP. Józef i Paulin Koziełłowie b. Sędziowie Graniczni ptu Brasław. powyższe oświadczenie do zaingrossowania w protokuł potoczny podali (L. S.) przyjąłem i z protokułem potocznym zgodziłem. Adolf Suarski Grodzki ptu Trockiego Vice-Regent. Po podaniu do akt jest takowe oświadczenie w księgi Ziemskie ptu Wileń. wpisane, z których ten wypis pod pieczęcią urzędową Ziem. tegoż ptu stronie jest wydan.

Zgodziłem Jan Zienkowicz Wileński Ziemski Regent.

Roku 1824 mca maja 30 dnia, takowe oświadczenie wolno jest do awizacyi w Gazecie Kuryera Lit. umieścić, poświadcza, Ziemski ptu Wileń. Pisarz Józef Olszański.